

Contemporary Conundrums

1 משנה מסכת כלאים פרק ג משנה ה

נוטע אדם קישות ודלעת לתוך גומא אחת ובלבד שתהא זו נוטה לצד זה וזו נוטה לצד זה ונוטה שער של זו לכאן ושער של זו לכאן שכל מה שאסרו חכמים לא גזרו אלא מפני מראית העין:

2 משנה מסכת כלאים פרק ט משנה ב

השיריים והכלך אין בהם משום כלאים אבל אסורים מפני מראית העין

3 מסכתות קטנות מסכת דרך ארץ פרק עריות הלכה ח

אשת חמיו ואשת חתנו הרי אלו מותרות לו, אבל אמרו חכמים אשת חמיו אסורה מפני מראית העין

4 תלמוד בבלי מסכת שבת דף סד עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור

5 רש"י שם

כל שאסרו חכמים משום מראית העין שלא יחשדוהו באיסור לא יקשור גמלים זה בזה דמיחזי כאזיל לחינגא

6 תלמוד בבלי מסכת שבת דף קלז עמוד א

משנה אלו הן ציצין המעכבין את המילה בשר החופה את רוב העטרה ואינו אוכל בתרומה ואם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין

7 רש"י שם

מפני מראית העין שלא יהא נראה כערל

8 תלמוד ירושלמי מסכת פיאה פרק ד דף יח טור ב /ה"ג

תני בשם ר' שמעון מפני חמש דברים לא יתן אדם פיאה אלא בסוף ... ומפני מראית העין ... מראית העין כיצד שלא יהו העוברים והשבים אומרים ראו היאך קצר איש פלוני שדהו ולא הניח פיאה

9 שולחן ערוך יורה דעה סימן פז סעיף ג

אינו נוהג אלא בבשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, אבל בשר טהורה בחלב טמאה, או בשר טמאה בחלב טהורה, מותרים בבישול ובהנאה. ובשר חיה ועוף, אפילו בחלב טהורה, מותר בבישול, ובהנאה; ואף באכילה אינו אסור, אלא מדרבנן. אבל דגים וחגבים, אין בהם איסור, אפילו מדרבנן. הגה: ונהגו לעשות חלב משקדים ומניחים בה בשר עוף, הואיל ואינו רק מדרבנן. אבל בשר בהמה, יש להניח אצל החלב שקדים, משום מראית העין, כמו שנתבאר לעיל סימן ס"ו לענין דם.

10 ש"ך שם

כלומר ול"ד לדם דגים ס"ס ס"ו שמותר לגמרי ואפ"ה אם כנסו בכלי אסור מפני מראית עין אא"כ יש בו קשקשים שניכר שהוא דם דגים דהתם דם גופיה אסור מדאורייתא הילכך הוואה יאמר דאכיל דם בהמה שאסור מדאורייתא אבל בשר עוף בחלב ממש הוא מדרבנן וליכא למיחש למראית העין ולכן בשר בהמה בחלב שהוא אסור מדאורייתא

11 שו"ת אגרות משה חלק או"ח א סימן צו

בדבר נסיעה לאנשים בקאר /במכונית/ אחר הדלקת הנרות לביהמ"ד סמוך ערך שני מינוטין /דקות/ לכל היותר אם יש איזה חשש איסור מע"כ ידידי יר"ש ר' משה מעצגער נ"י...

כי ידע ידידי אשר איסור מראית העין הוא רק בדבר שנעשה זה ברוב הפעמים באופן האסור והוא עושה זה באופן המותר אסרו מפני מראית העין, כגון לעשות ע"י עכו"ם בקבלנות מלאכה כזו שהרבה עושים בשכירי יום שהוא אופן האסור, לכן אסרו גם בקבלנות משום מראית העין... אבל לעשות דבר היתר מפורסם בשביל איזה אנשים שיטעו לחשוב שהוא דבר איסור לא אסרו. ועובדא זו שידוע לכל שנשים מקבלות שבת בהדלקת הנרות ואנשים מקבלים שבת בתוספת קטן כי זמן הדלקת הנרות קבעו בעשרים מינוטין קודם השקיעה בכאן וברוב המקומות וא"כ הוא דבר מפורסם לכל אף לנשים שהאנשים עדיין מותרין במלאכה קרוב ל"ח מינוט אף לכתחלה אם לא יקבלו שבת... אבל מ"מ כיון שמע"כ כותב שיש ח"ו קלקול לאיזו נשים ואנשים שידמו שיש בזה זלזול לשבת קדש אראה בלא נדר שלא ליסע עוד בקאר משעת הדלקת הנרות.

12 שו"ת אגרות משה חלק אה"ע ב סימן יב

בענין פאה נכרית עש"ק י"א תמוז תשכ"ב. מע"כ ידידי הנכבד מוהר"ר דוד לאפא שליט"א.

הנה בענין פאה נכרית שנשאלתי מרעיתך הרבנית הכבודה תחיה אשר כתר"ה רוצה לידע דעתי בזה. הנכון לע"ד אף שאיכא מאן דחושש לאסור פאה נכרית משום מראית עין עיין בעטרת זקנים או"ח סימן ע"ה, מ"מ רוב רבותינו וגם מאלו שסומכין עיקרי ההוראה עליהם מתירים והם הרמ"א שם ובסימן ש"ג בד"מ והמג"א והפמ"ג, וכן משמע גם מהגר"א שסובר כן שלא אסרו בזה משום מראית העין....

וכעין ראייה לזה מהא שמותר להתגלח הזקן במספרים כעין תער ולא אסרו משום מראית העין אף ששם הוא מאיסורי לאוין וגם הם חמש לאוין אלמא דלא בכל דבר אסרו. ואולי הוא נמי משום דברוב הפעמים ניכר להרגילים להתגלח שאינו גלוח דתער, לא אסרו בשביל פעמים רחוקים שלא ניכר

13 שו"ת אגרות משה חלק או"ח ד סימן פב

ביאור הדברים האסורים משום חשד ומראית העין ר"ח מנחם אב תשי"ט. מע"כ בני אהובי הרה"ג ר' שלו' ראובן שליט"א.

... ויש שני עניני מראית עין דהיכא דלא שייך חשד שהוא עושה דבר היתר והכל רואים מה שעושה רק שיבואו לדמות דכשם שזה מותר כ"כ מותר גם דבר שמדמין לזה הוא ודאי רק מדרבנן וצריך לאיזה גדר שיוכלו לאסור. וכן יש מראית עין כהא דעכו"ם בקבלנות י"ז ע"ב תוד"ה אין שמצד חשדא דאורייתא אין לאסור דכיון דאיכא גם אופן ההיתר אף שהוא באופן שאינו טוב להבעלים כשכיר יום מ"מ אין לחשוד דכמה מצות ואיסורין הוא בקושי להאדם ולא יחשדו כלל שהוא עובר עליהן ואם אחד חושד הוא אדרבה עושה איסור דחושד בכשרים, אך מ"מ אסרו שלא יהיה מקום לבעלי לשון הרע לדבר עליו או שהרוצים להקל יאמרו בכונה שגם הוא עושה בשכירי יום כמו שטוב להדבר, הוא רק איסור דרבנן מטעם מ"ע מראית עין ולא משום איסור חשד וצריך גדר לאסור....